

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 19.9.2014
COM(2014) 587 final

2014/0273 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mille Euroopa Liit võtab ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu alusel moodustatud assotsieerimisnõukogus seoses assotsieerimisnõukogu ja assotsieerimiskomitee kodukorra vastuvõtmise, kahe spetsialiseerunud allkomitee moodustamise ja teatavate assotsieerimisnõukogu volituste delegeerimisega assotsieerimiskomitee kaubanduse erikoosseisule

SELETUSKIRI

1. ETTEPANeku TAUST

Lisatud ettepanek kujutab endast õiguslikku vahendit, millega volitatakse võtma Euroopa Liidu ja Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepinguga (edaspidi „leping”) loodud assotsieerimisnõukogus vastu liidu seisukoht, mis käsitleb assotsieerimisnõukogu ja assotsieerimiskomitee kodukorra vastuvõtmist, kahe spetsialiseerunud allkomitee moodustamist ning assotsieerimisnõukogu poolt kaubanduse erikoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomiteele teatavate volituste delegeerimist.

Läbirääkimised ELi ja Moldova Vabariigi vahelise igakülgse ja põhjaliku assotsieerimislepingu üle algasid 2010. aasta jaanuaris. 2012. aasta veebruaris algasid ELi ja Moldova Vabariigi läbirääkimised lepingu põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda käsitleva osa üle. Tegemist on lepingu olulisima osaga. 29. novembril 2013 parafeerisid Euroopa Liit ja Moldova Vabariik lepingu teksti.

Assotsieerimisleping on kõige põhjalikum seda tüüpi leping, mille üle EL on kunagi läbirääkimisi pidanud, seda eelkõige seoses kaubanduse ja majandusliku integratsiooniga, ning selle sisu on palju ulatuslikum kui lihtsalt turu avamine. Lepingu eesmärk on kiirendada Moldova Vabariigi ja ELi poliitiliste ja majandussuhete arengut ning integreerida Moldova Vabariigi majandus teatavates sektorites järk-järgult ELi siseturuga, luues põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna.

16. juunil 2014 võttis nõukogu vastu otsuse¹ ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelisele assotsieerimislepingule Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide nimel allakirjutamise ja selle teatavate sätete, sealhulgas põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda käsitleva osa ajutise kohaldamise kohta. Lepingule kirjutati alla Brüsselis Euroopa Ülemkogu raames reedel, 27. juunil 2014.

Moldova Vabariik ratifitseeris lepingu 2. juulil 2014 ning viis paralleelselt sama kuu jooksul läbi nõutava teavitamismenetluse. Sellest tulenevalt kohaldatakse alates 1. septembrist 2014 kooskõlas lepingu artikliga 464 selle teatavaid sätteid (mis on esitatud nõukogu 16. juuni 2014. aasta otsuse (Moldova Vabariigiga sõlmitud lepingu allakirjutamise ja esialgse rakendamise kohta) artiklis 4) ajutiselt, kuni kõik ELi liikmesriigid on need ratifitseerinud.

Ajutine kohaldamine nähakse ette selleks, et hoida vastastikused majanduslikud huvid ja ühised väärtused tasakaalus, pidades silmas ELi ja Moldova Vabariigi ühist soovi alustada lepingu teatavate osade täitmist ja rakendamist veel enne lepingu sõlmimist, et kiirendada reforme valdkondlike probleemide lahendamiseks.

2. LÄBIRÄÄKIMISTE TULEMUSED

Moldova Vabariigiga sõlmitud lepingu VII jaotises sätestatakse lepingu korrektseks toimimiseks ja rakendamiseks vajalik institutsiooniline raamistik. Lepinguga (artikli 434 lõige 1) moodustatakse ministrite tasandil assotsieerimisnõukogu, kes jälgib ja kontrollib lepingu kohaldamist ja rakendamist.

Assotsieerimisnõukogu koosolekute ja arutelude ettevalmistamiseks, vajaduse korral assotsieerimisnõukogu otsuste rakendamiseks ning üldiselt assotsieerimissuhte raames toimuva koostöö järjepidevuse ja lepingu nõuetekohase toimimise tagamiseks luuakse ka assotsieerimiskomitee (vastavalt lepingu artikli 437 lõikele 1).

¹ ELT L 260, 30.8.2014.

Assotsieerimisnõukogu ning assotsieerimiskomitee võivad luua muid allkomiteid või organeid, kes abistavad neid ülesannete täitmisel, määrates kindlaks nende komiteede või organite koosseisu, ülesanded ja töökorralduse. Lisaks sellele võib assotsieerimisnõukogu ajakohastada ja muuta käesoleva lepingu lisasid (lepingu artikli 436 lõige 3). Assotsieerimisnõukogu võib assotsieerimiskomiteele delegeerida kõiki oma volitusi, sealhulgas siduvate otsuste vastuvõtmise õigust (lepingu artikli 438 lõige 2).

Kõigi lepingu V jaotisega („Kaubandus ja kaubandusküsimused”) seonduvate küsimuste käsitlemiseks kohtub assotsieerimiskomitee erikoosseisus. Lepingu põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda käsitlevas osas nähakse ette selliste allkomiteede loomine, kes tegelevad sanitaar- ja fütosanitaarmedetega, tolliküsimustega, geograafiliste tähistega ning kaubanduse ja jätkusuutliku arenguga, et aidata assotsieerimiskomitee kaubanduse erikoosseisu tema ülesannete täitmisel.

Ette on nähtud ka kodanikuühiskonna foorumi ja parlamentaarse koostöö foorumi loomine.

Lepingu põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda käsitleva osa sujuva ja õigeaegse rakendamise tagamiseks, eelkõige seoses lepingu mitmete kaubandusega seotud lisade ajakohastamise või muutmisega, tehakse ettepanek delegeerida sellised assotsieerimisnõukogu õigused assotsieerimiskomitee kaubanduse erikoosseisule. Selline delegeerimine tagab vajaliku seose kõnealuses komitees toimuvate tehniliste aruteludega, mis käsitlevad kaubandusega seotud kohustuste, sealhulgas Moldova Vabariigi poolsest ELi *acquis'* ühtlustamisest tulenevate kohustuste rakendamist, ning loob tingimused õigeaegseteks järelmeetmeteks.

Selleks et täiendada institutsioonilist raamistikku ja võimaldada ekspertide tasandi arutelusid lepingu ajutiselt kohaldatavate sätete reguleerimisalasse kuuluvates põhivaldkondades, soovatakse moodustada kaks allkomiteed:

- 1) õiguse, vabaduse ja turvalisuse allkomitee;
- 2) majanduse ja muu valdkondliku koostöö allkomitee.

Kõnealuste allkomiteede eesmärk on pigem keskenduda teemadele, milles oodatakse konkreetseid tulemusi, mitte käsitleda aastast aastasse tingimata samu teemasid.

Edaspidi võib lepinguosaliste kokkuleppel moodustada veel allkomiteesid.

Assotsieerimislepinguga nähakse ette laiaulatuslik koostöö 28 valdkonnas eesmärgiga toetada peamisi reforme, majanduse elavdamist ja majanduskasvu ning edendada head valitsemistava ja koostööd. Nende valdkondade hulka kuuluvad õigus, energeetika, transport, statistika, keskkonna kaitsmine ja keskkonnakaitse edendamine, tööstuslik ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate koostöö, põllumajandus ja maaelu areng, sotsiaalpoliitika, kodanikuühiskonna organisatsioonide koostöö, tarbijakaitsepoliitika, avaliku halduse reform, haridus, kooolitus, noored ning kultuurikoostöö.

Kõigis neis valdkondades alustatakse süvendatud koostööd, tuginedes olemasolevatele kahe- ja mitmepoolsetele raamistikele. Koostöö eesmärk on muuta dialoog ning teabe ja hea tava vahetus korrapärasemaks. Valdkondliku koostöö peatükkide olulisim osa on vajaduse korral õigusaktide järkjärgulise ELi *acquis'*ga ühtlustamise terviklik kava, mis on esitatud lepingu lisades. Koostöö keskmes ning ühtlasi Moldova Vabariigi siseriikliku reformi ja ajakohastamismeetmete aluseks on konkreetsed ajakavad, millest lähtudes tuleb Moldova Vabariigil ühtlustada oma õigusaktid ELi *acquis'* teatavate osadega ja need rakendada.

Lepingus sageli osutatud korrapärased dialoogid võivad hõlmata kõiki eespool nimetatud poliitikavaldkondi. Teine allkomitee võib seega vajaduse korral kohtuda erinevates koosseisudes. Käesolev ettepanek toetub kolme riigiga sõlmitud partnerlus- ja

koostöölepingutega seoses saadud kogemustele ning selle eesmärk on ühtlustada assotsieerimislepingu kohase allkomiteede struktuuri toimimist.

Nii EL kui ka Moldova Vabariik on kohustunud lepingut kiiresti ja tõhusalt rakendama. Käesoleva ettepaneku eesmärk on seega tagada, et lepingu institutsiooniline raamistik olek võimalikult kiiresti kohaldatav. Selle lihtsustamiseks on väga oluline assotsieerimisnõukogu, assotsieerimiskomitee ja allkomiteede kodukorra vastuvõtmise protsessiga võimalikult kiiresti edasi liikuda, et nad saaksid oma tegevust kiiresti alustada. Assotsieerimisnõukogu ja Moldova Vabariigi esimene koosolek on kavandatud 20. oktoobrile 2014, mis kattub Luxembourgis toimuva välisasjade nõukogu kohtumisega. Selline ajastamine on 30. novembril peetavaid üldvalimisi silmas pidades Moldova Vabariigi jaoks väga tähtis.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Liidu jaoks on õiguslik alus, mille alusel määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepinguga moodustatud assotsieerimisnõukogus võetav seisukoht, Euroopa Liidu toimimise leping, eelkõige selle artikli 218 lõige 9.

Eespool nimetatud läbirääkimistulemusi arvesse võttes teeb Euroopa Komisjon Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 alusel ettepaneku, et nõukogu võtaks vastu otsuse, millega määratakse kindlaks esimeses ELi – Moldova Vabariigi assotsieerimisnõukogus võetav liidu seisukoht, mis käsitleb:

- assotsieerimisnõukogu ja assotsieerimiskomitee kodukorda,
- kahe spetsialiseerunud allkomitee moodustamist
ning
- teatavate assotsieerimisnõukogu volituste delegeerimist assotsieerimiskomitee kaubanduse erikoosseisule.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mille Euroopa Liit võtab ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu alusel moodustatud assotsieerimisnõukogus seoses assotsieerimisnõukogu ja assotsieerimiskomitee kodukorra vastuvõtmise, kahe spetsialiseerunud allkomitee moodustamise ja teatavate assotsieerimisnõukogu volituste delegeerimisega assotsieerimiskomitee kaubanduse erikoosseisule

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 218 lõiget 9,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu (edaspidi „leping”) artiklis 464 on sätestatud kõnealuse lepingu teatavate osade ajutine kohaldamine.
- (2) Nõukogu 23. juuni 2014. aasta otsuse (lepingu allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta) artiklis 4 on esitatud teatavad lepingu sätted, mida kohaldatakse ajutiselt.
- (3) Lepingu artikli 435 lõike 2 kohaselt kehtestab assotsieerimisnõukogu oma kodukorra.
- (4) Lepingu artikli 435 lõike 3 kohaselt on assotsieerimisnõukogu esimeheks vaheldumisi Euroopa Liidu esindaja ja Moldova Vabariigi esindaja.
- (5) Lepingu artikli 437 lõike 1 kohaselt abistab assotsieerimisnõukogu tema ülesannete täitmisel assotsieerimiskomitee ja artikli 438 lõike 1 kohaselt määrab assotsieerimisnõukogu oma kodukorras kindlaks assotsieerimiskomitee toimimise ja ülesanded.
- (6) Lepingu artikli 439 lõike 2 kohaselt võib assotsieerimisnõukogu otsustada luua spetsialiseerunud allkomitee või -organi, kes aitab teda tema ülesannete täitmisel, kui see on vajalik käesoleva lepingu rakendamiseks.
- (7) Assotsieerimisnõukogu vastutab lepingu kohaldamise ja rakendamise jälgimise ning kontrollimise eest. Assotsieerimisnõukogu võib assotsieerimiskomiteele delegeerida kõiki oma volitusi, sealhulgas siduvate otsuste vastuvõtmise õigust. On asjakohane, et assotsieerimiskomitee delegeerib lepingu artikli 438 lõikes 4 osutatud assotsieerimiskomiteele õiguse ajakohastada või muuta lepingu lisasid, mis on seotud IV jaotise (Kaubandus ja kaubandusküsimused) 1., 3., 5., 6. ja 8. peatükiga tulenevalt lepingu artikli 436 lõikest 3 ja artikli 438 lõikest 2, kui kõnealustes peatükkides puuduvad sätted, mis on seotud käesoleva lepingu lisade ajakohastamise või muutmisega.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Euroopa Liit võtab ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu artikliga 434 moodustatud assotsieerimisnõukogus seisukoha, mis käsitleb:
 - assotsieerimisnõukogu ja assotsieerimiskomitee kodukorra vastuvõtmist,
 - spetsialiseerunud allkomiteede moodustamist ja nende pädevuste kindlaksmääramistning
 - teatavate assotsieerimisnõukogu volituste delegeerimist assotsieerimiskomitee kaubanduse erikoosseisule vastavalt käesolevale otsusele lisatud assotsieerimisnõukogu otsuste eelnõude tingimustele.
2. Väiksemaid muudatusi otsuste eelnõudes võivad liidu esindajad assotsieerimisnõukogus teha ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Liidupoolne assotsieerimisnõukogu eesistuja on liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*